

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

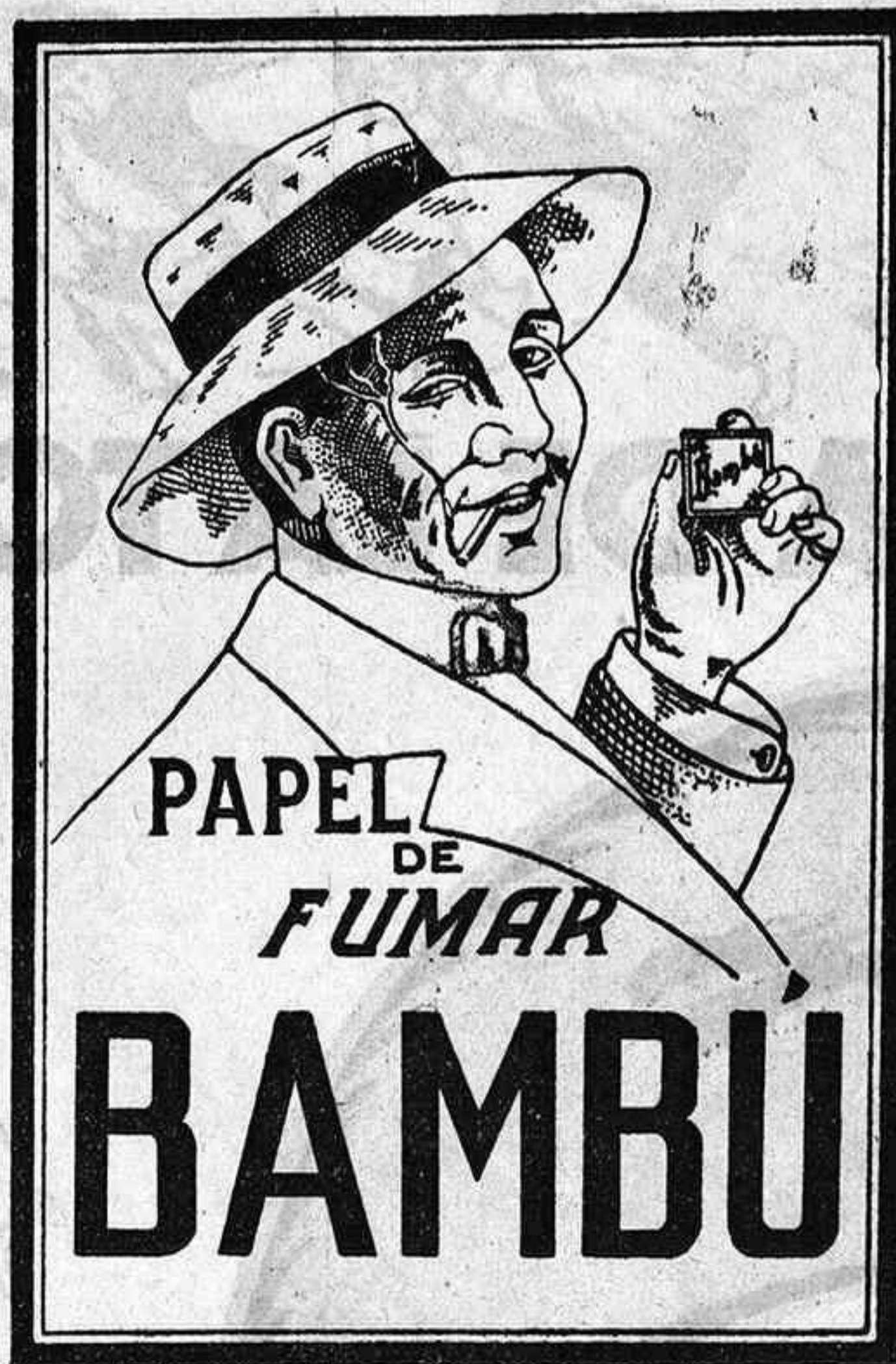
BIBLIOTECA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

CARNESTOLTES

La careta de republicà és la que s'usa més des de la proclamació de la República

VIES URINÀRIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Elaïoragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrífts prostatitis, orquitis cistitis, gota militar, etc.* de l'home, *vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, anexitis, fluxos, etc.*; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Caixets del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes, herpes, úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions, escrofuloses, erisemes, acne urticària, etc.*, malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Píldores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floriscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes, espermatorrea*, (pèrdues seminals), *cansament mental, pèrdua de la memòria, mal de cap, debilitat muscular, fatiga corporal, tremolors, palpitations, trastorns nerviosos, de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkafarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desencrotament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROXYL
Específic de l'**ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)**
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Duitrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Arrepentides, 8 - Tel. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

Abans d'aixecar-se el teló

A funciona el nou Ajuntament. Però encara de teló endintre. La comèdia, la farsa, el sàinet, el drama, o la tragèdia, que tot pot ésser-ho, encara no ha començat per al públic.

Pot dir-se que ens trobem davant del cartell anunciador de l'espectacle. Coneixem el repartiment de l'obra i ens anem familiaritzant amb els noms dels qui han de jugar els primers papers en la representació.

El primer actor absolut, una mena d'Enric Borràs, anunciat i esperat com a gran figura, és el senyor Carles Pi i Sunyer. Adhuc els més pessimistes respecte de l'èxit del nou Ajuntament convenen que Barcelona té l'esperança amb el senyor Carles Pi i Sunyer.

El senyor Jaume Serra i Hunter també s'emporta molts sufragis. Va a Cultura i la gent sap la seva cultura. És una mena de "barba" de la companyia. El públic el coneix familiaritzat amb el pensament d'homes que han marcat camins a la humanitat. Molt serà que tantes directives eminentes no influeixin en la seva directiva. Serra i Hunter creu en el poder educador de l'art i confia en la cultura per a transformar els pobles. És erudits entusiastes, se les prometen dolces. Un qui ha anat a moltes conferències de Serra i Hunter parla ditiràmbicament d'ell i inicia el seu himne amb una frase que evoca Pericles i el Partenon. Per aquest, el nou Ajuntament serà una cosa heroica. Bo és que algú esperi així la representació. Ja vindrà la rebaixa!

Entre els que integren les primeres parts de la Companyia hi ha el senyor Antoni Vilalta, ja conegut del públic barceloní i no gaire cotitzat, fóra d'un reduït cercle polític. Ens plaurà que la seva actuació d'ara faci oblidar la seva actuació passada, molt estrident i ben poc sòlida. No és pas sant de la nostra devoció, però esperem.

En Josep M.ª Massip, galan jove, és esperat amb expectació. És la incògnita de la temporada. Físicament està ben dotat per a paper. Respondrà amb *efectivitat*? El càrrec és d'importància i nosaltres tenim confiança amb Josep M.ª Massip. Li desitgem un èxit.

També debuta com a galan jove l'Antoni Ventós. Foment, està mancat d'un home de molta discreció. Diguem

d'un galan "d'alta comèdia".

Altres dos noms coneguts figuren entre les primeres parts. Josep Escofet, i Jaume Vachier.

Josep Escofet és molt difícil que convenci ningú. Tampoc ningú no s'explica la seva reelecció. Tant de bo ens doni una sorpresa, que gairebé assegurem impossible.

Jaume Vachier és detonant com una traca valenciana. No es pot pas dir que no treballi: treballa sorollosament i a batzacs. En l'endegament del tràfic barceloní hi ha encerts. Justícia és justícia.

Marià Martínez Cuenca presidirà la Política social. No tot seran flors i violes en el seu comès. El paper és dels difícils i se'n pot sortir amb les mans al cap, com els traïdors en els melodrames.

En el nou Ajuntament hi haurà moltes figures de comparsa.

Ja, després dels senyors Duran i Reynals i Ot-Hurtado (aquest a proveïments), l'un i l'altre amb papers "embolats", pocs papers treuran el cap. El Dr. Carbonell representarà paper inferior a la seva categoria. Entre els de la Lliga Catalana hi ha l'Octavi Saltor, al qual ens hauria plagut veure en paper d'envergadura. Octavi Saltor—ben al revés del xerraire Ferran de Sagarra—, és un Regidor ben prometedor i ben concís. L'especial constitució del nostre Ajuntament (penúltima moda de França), no el deixarà desenvolupar, i és una llàstima!... La Lliga Catalana l'havia destinat a Cultura.

Entre la companyia—com a número especial—, hi haurà el cor de Doctors. Esperem-ne una entrada amb originalitat, lluny de l'entrada cèlebre.

Els altres comparses—ja queixosos; primers criticares de les primeres parts—, esperem que donaran un joc especial. I esperem que—contrari a les òperes russes—, no serà el joc d'aquest cor la part principal de la comèdia, drama, sàinet, farsa o tragèdia, que es representi.

Enlaire el teló. L'ESQUELLA DE LA TORRATXA no s'assentarà a la seva llotja, espectadora passiva de l'espectacle. Intervindrà amb els seus comentaris, favorables o adversos. Esquerrana sempre, seguirà creient que els malaveranys de s'homes del seu partit no han d'obligar-la a emmudir. La premsa no ha d'ésser "claque", o, si ho és, pitjor per la premsa. L'ESQUELLA DE LA TORRATXA no ho serà!

Esperem els primers actes de les primeres parts del nostre Ajuntament amb desig que ens facin aplaudir. Tant de bo que al mes de tenir Ajuntament nou, les enveges de grup, els interessos partidaristes, i les cobejances personals, no tornin aquest segon Ajuntament republicà en una befa i en un pellingo com fou l'altre.

ELS VIOLENTS

El qui ens conta l'anècdota, s'havia apropiat a un grup de regidors nous. Hi havia regidors "peixi minuti" i regidors millorets: un Joan Codorniu, un Francesc Codó, un Tomàs Pumarola.

Cada un d'ells explicava trets característics del seu caràcter.

En arribar el qui ens conta l'anècdota al saló de l'Ajuntament, tenia la paraula el Doctor Mori. I ens diu que deia:

—“Hi ha un moments de la vida que hom seria capaç de fer un crim!”

Carai, Doctor Mori!

L'AUTO MUNICIPAL DESPERTA COBEJANCES

Ja és coneguda l'anècdota de la primera sessió municipal.

Acabat l'acte els Regidors nous s'escampen bronzents escales avall, donant el mateix espectacle que donen els nois en sortir d'estudi.

Anaven agafar l'auto.

Els aturà la veu d'en Vilalta, el qual, des de dalt de l'escala major, els assabentava que els autos municipals no eren per a tothom; que els del vestíbul de la Casa Gran tenien amo, i que, entre els Regidors, encara hi havia classes.

Actualment els autos—diguem propis—, ja estan distribuïts. Josep M. Massip s'asseu a' seu amb una displi-

cència petroniana. Antoni Vilalta seguirà tenint l'auto municipal per anar les minyones a plaça, els seus a estiuejar, i ell a missa. Antoni Ventós, compara els carrers de Lleida amb els de Barcelona, i es deixa caure damunt el seient encoixinat mig cantant “El Conde de Luxemburg”. L'Ot Hurtado rumia, allargassat en els seients, el que pot donar un bon pare...

Les Regidors sense auto propi, condemnats a demanar-lo per actes de servei, quan el vulguin, esguarden amb fonda enveja els afavorits. I es retenen les paraules del Vi'alta: “encara hi ha classes!”

DIAGNOSTIC

Hem parlat del Doctor Mori. En els temps heroics del catalanisme, quan el Doctor Mori feia de metge instructor pels qui havien d'ésser components d'un exèrcit d'entusiastes de la llibertat de Catalunya, diu que un dia els féu aquesta explicació, que és un gran diagnòstic: —“Amb ferides al cap—si l'atravessen—, no hi ha res a fer. Quan el metge hi arriba el pacient ja és mort!” —“Que Déu el tingui a la seva santa Glòria, Doctor Mori”—, diuen que va contestar un militant de Nostra Dona de Montserrat, el qual cada dia es confesava i combregava.

Aquest practicant es referia al pacient mort, no al Doctor Mori.

EL CARRER PICO I CAMPAMAR

—“He de fer-me dur al carrer de Picó i Campamar”, ens conten que deia un regidor nou al també regidor nou Frederic Frigola.

—“Al carrer Picó i Campamar? Vol dir que existexen aquest carrer i aquest nom? —respongué el regidor radical del nou Ajuntament—. “Ensenyem el paper” — insistí el senyor Frederic Frigola.

El paper deia clarament: “Carrer de Picó i Campamar”.

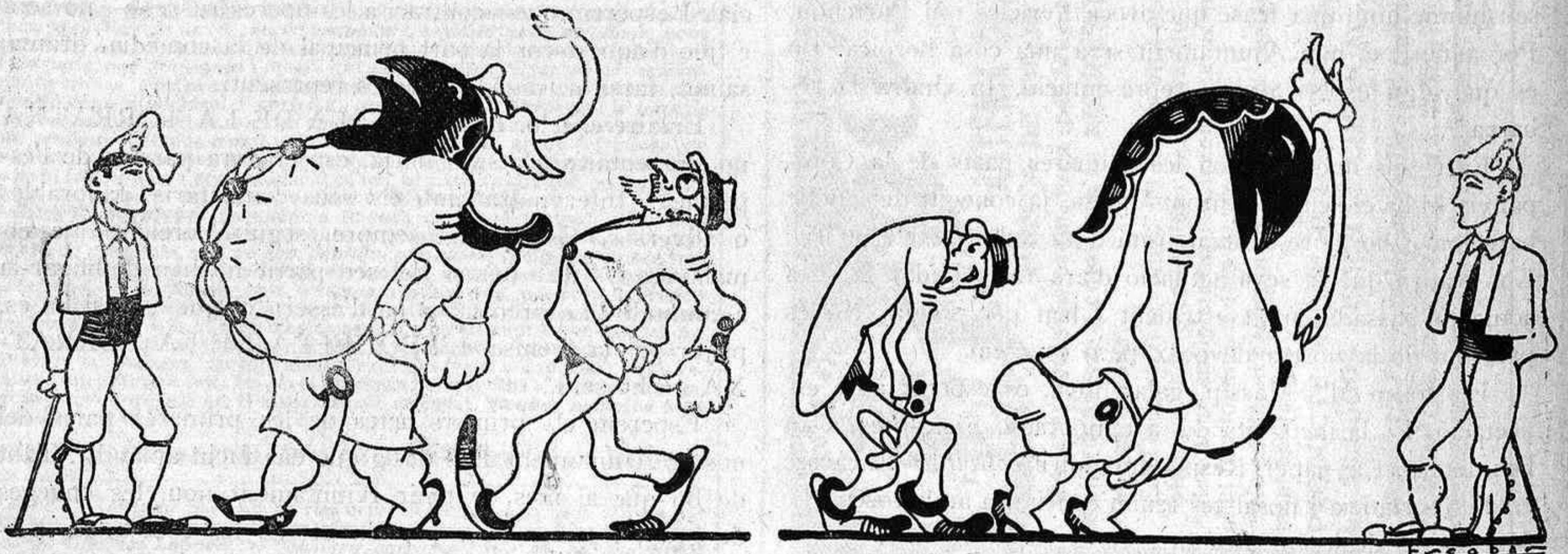
Però el senyor Frederic Frigola diuen que va tivar-se i aclarí: —“Això que diu Picó deu ésser una abreviatura de “Passeig” i això de Campamar deu voler dir Campoamor. Sí, home, el Passeig de Campoamor, aquell de “El Tren Expreso”.

En aquest moment, i després de l'aclaració contundent i lluminosa, ens diuen que el senyor Frederic Frigola va encendre una cigarreta.

L'EXIT DE “LA CAMISA DE LA POMPADOUR”

Ens asseguren que bona part de l'èxit de “La Camisa de la Pompadour” es deu al President del Parlament Català senyor Casanoves.

En les llargues hores passades en l'escenari del Còmic, és fama que ha dirigit els trucs més contundents i els

D'on veniu? Del Parlament.

On aneu? Al Parlament.

xiscles dels saxofons més sorollosos de la revisteta madrilenya.

La nostra enhorabona i avancem que properament obrirem una subscripció per a regalar al senyor Casanoves la camisa autèntica de la Pompadour, que posseeix un amateur d'antiguitats barceloní.

No es tracta de cap peça d'una nova col·lecció Plardiura.

UNA EXPLICACIO POÈTICA

Apressem-nos a dir que l'explicació poètica la féu Ventura Gassol, Conseller de Cultura i poeta.

Ventura Gassol explicava les seves impressions d'Amèrica. En un moment líric parlà de's lloros. I adonant-se d'uns nens, que l'escoltaven amb els ulls oberts com unes taronges, el Conseller poeta els va preguntar:

—Suposo, nens, que sabeu què són lloros?—I com que els nens no contestaven, ell precisà:

—Lloros són e's rossinyols de les pel·lícules parlades.

La narració de les aventures americanes del poeta anà descapdellant-se plena d'imatges.

EL SENYOR ULLET I L'AUTO MUNICIPAL

Passa un auto municipal amb un dels nous regidors rapapat dintre.

El senyor Ullet, que va a peu per un carrer barceloní, suspira.

Suspira recordant aquell viatge que males llengües diuen que féu amb l'auto del municipi barceloní per Espanya i Portugal.

El sospir del senyor Ullet, segons diuen, trencava l'ànima!

El que s'inventen les males llengües!

EL SENYOR CANTURRY LLEGEIX

Ens conten l'escena. No responem de la seva autenticitat.

El senyor Canturry llegeix en un recó del Parlament Català: llegeix molt abstret...

—Dos o tres s'han preocupat per les lectures del senyor Canturry.

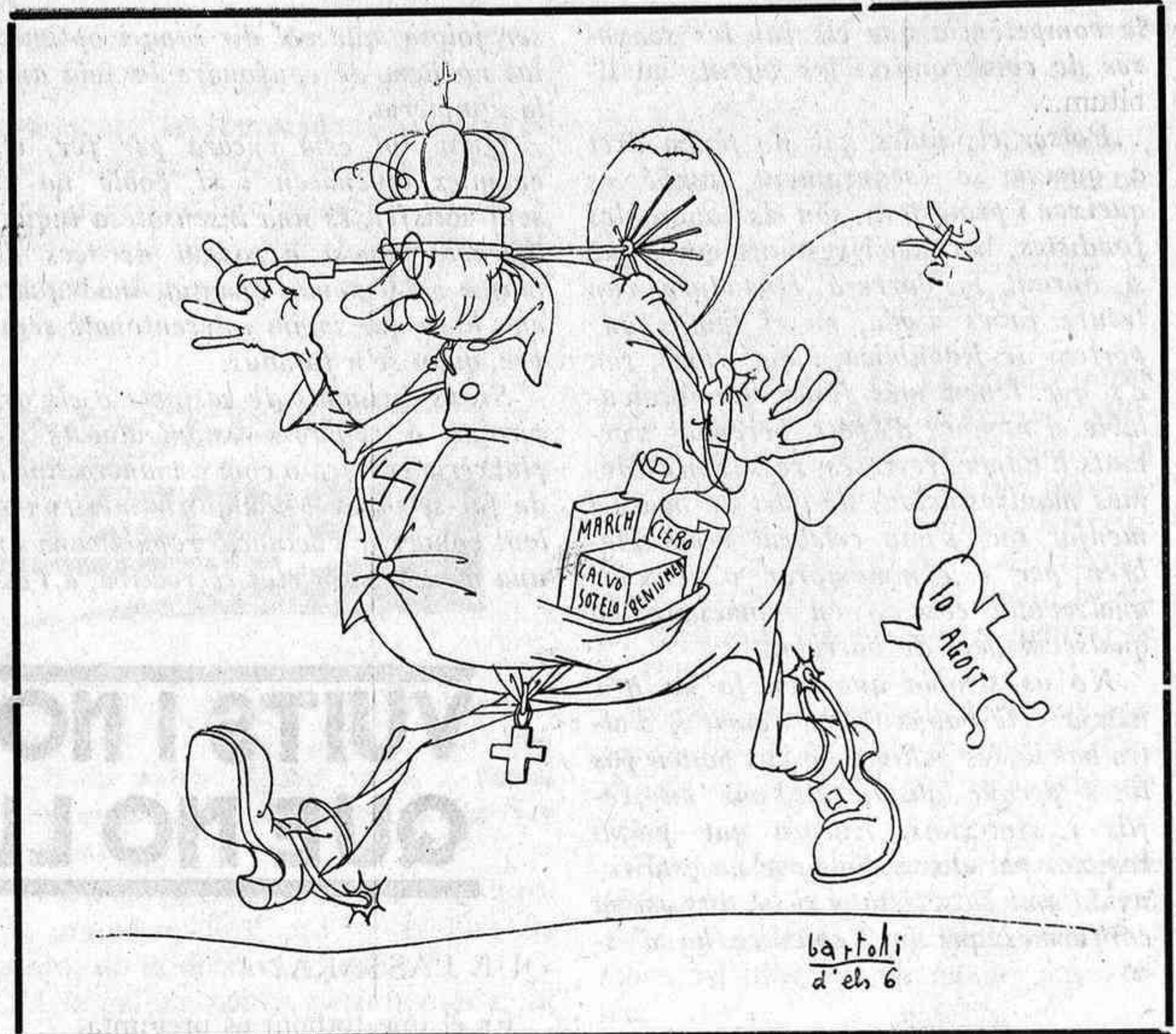
—“Un llibre nou?”, senyor Canturry—va preguntar un.

—“Filosofia!” — contestà l'interpelat, mig apartant el llibre.

Un de més barroerament tafaer s'ha pogut assabentar de la lectura del senyor Canturry: “—El que una noia d'avui ha de saber abans de casar-se!”

Segurament documentació per alguna de les lleis noves que s'han de votar en el Parlament.

La documentació no sobra mai, senyor Canturry.

El monàrquic Don Ale.

Don «Lacandru» s'ha disfressat de mamarraixó.

DELS REGIDORS PASSATS

De tant en tant, entre presentació i bescanvi de tarja, us trobeu amb sorpreses.

El que us han presentat ha estat personatge i desconeixeu en absolut el seu nom.

Culpa vostra, és clar!

Una tarja trobada a l'atzar us servirà d'exemple:

“Manuel Canals Torres, Abogado, ex-Concejal del Ayuntamiento de Barcelona.”

Sorpresa! Aquest “abogado” fou regidor de la Lliga Catalana. És possible que no el coneguem?

I no es coneixien?

Quins mereixements devia tenir aquest senyor? quins no devia tenir?

Senyor, illumineu aquesta ignorància nostra!

DELS REGIDORS PRESENTS

—Em sap greu no poder actuar de ple en el present Ajuntament del qual sóc Regidor. Els “turnos” que consumiria.

I “turnos” amunt! I “turnos” avall!

El que parla és el senyor Xavier Calderó, també regidor de la Lliga Catalana.

I SI DEJUNESSIM UNA MICA?

Encara que l'amic i conseller Comorera hagi dit que en això de la crisi de què hom parla hi ha una evident exageració i que cadascú veu malament les coses a través del propi pessimisme, el cert és que les coses no rutllen pas com hom voldria i que els gemecs van a tornes.

No hi ha gremi, estament o professió que estigui content del curs dels negocis. Troben que la simia no va, i si bé ningú ha averiguat encara el veritable motiu que els catúfols hagin deixat d'acomplir l'obligació de vessar moneda en calaixos i butxaques, els planys sonen llastimosos com un chor de tragèdia grega. Es queixen els atacadors de les sabates de poc preu que pel que costen no val la pena d'adobar-les; e's barbers, de les fulles d'afaitar a deu cèntims; els metges, de l'excessiva i intolerable salut que gasten els ciutadans; els còmics i els capellans de fóra de la indiferència del públic; les menques professionals de

la competència que els fan les senyores de compromís i les virtuts ad libitum...

...Potser els únics que no tenen dret a queixar-se (segurament també es queixen i protesten), són els honorables fondistes, barmen i restaurateurs, que si durant la darrera Dictadura van treure faves d'olla, en el temps que portem de República, i que duri!, són els que tenen més feina. Es incalculable el nombre d'àpats, berenars, vermutos d'honor, refrescs, rессopons i demés manifestacions de l'art de beure i menjar que s'han celebrat i es celebren per a commemorar o festejar qualsevulla cosa o en homenatge a qualsevol geni de barriada.

No us sembla que s'en fa un gra massa? De l'abús en ve l'enfit i, d'altra banda, les gallines no ens ponen pas totes perquè gasten els ous en xeflis i xim-xims. Encara que pugui semblar paradoxal, l'alegria no està renyida amb la serietat i si bé tots estem conformes que la República ha d'es-

ser joiosa, que vol dir sana i optimista, no hem de confondre la joia amb la ximpleria.

Quan tot està encara per fer, els enemics amenacen i el poble no es sent satisfet, és una insensatesa inqualificable aquest devassall de tecs de major i de menor quantia, inadequats en l'hora que vivim i desentonats sempre, quan se'n fa abús.

Si els dirigents de casinets o els aspirants a regidors estan atacats de platxèria crònica o com a manera única de fer-se veure i d'adquirir mèrits volent convertir l'actuació republicana en una mena de societat recreativa, a l'es-

til de la celebèrrima "Colla de l'Arros", és deure dels homes responsables i representatius de la República, posar contenció al xivarri i a la gresca manducatories.

Ara que ve la Quaresma, fem dejuni, encara que sigui laic. Es conta d'un regidor que per tal de celebrar el seu triomf va destapar tantes ampolles de Delapierre — xampany baratet — que el veïnat es creia que hi havien tret. Que no passi ara que si hem de defensar la República al carrer ens trobin amb el veire enlaire o escurant una cuixeta de pollastre.

PANICAL

VUITS I NOUS I CARTES QUE NO LLIGUEN

QUE PASSARA?

Es el que tothom es pregunta.

El que passarà no ho sabem. Però de la manera que el món està, hauria de passar que com de gros.

A tot arreu, gireu-vos de costat que voigueu, el capitalisme ha fracassat.

Les dretes i les esquerres, no resolen res. Les unes, perquè eis hi va la vida, i les altres (les esquerres), perquè governant, troben que se la comencen a guanyar.

Ara us ho direm nosaltres el que hauria de passar:

L'ouder, i empleat, el pagès i el mariner, s'haurien de deixar de romancos, i haurien de formar aquest formidable front únic per lluitar contra l'enemic comú, el capitalisme, font de tots els mals del que ens dolem a Espanya, i de que gemeguen els habitants del món enter.

Res de discursos, res de polítiques tortuosas i demagògiques, res de partits i partidets que prometen el que no poden donar.

Res més que FRONT UNIC OBRER.

Res més que LLUITA DE CLASSES.

ELS MISTERIS DE BARCELONA

Verdaderament, a Barcelona passen coses una mica desconcertants.

Cada dia veureu en els diaris que a un xòfer li ha estat subtitutzat el taxis.

Unes hores més tard, o a l'endemà, aquest taxis, és trobat prop del Cementiri nou, o a La Bordeta, tot ple de sang, abandonat, els vidres trencats, en fi, fet un desastre.

I ja no s'en parla més.

El curiós, seria saber el perquè han servit tots aquests taxis robats. Ací, és allà a on la policia s'hauria de lluir.

I creguin, que per ara de lluida, ja ho està...

NOVES CURTES

Lerroux ha respost a un periodista que li demanava si hi hauria crisi:

—“No, no habrà nada de esto.” No ve usted la cara que tengo?”

Lerroux va equivocar-se. Volia dir “las caras que tengo”. Que la té doble, no ho dubta ningú.

—o—

Els enllaços ferroviaris i la cessió del Castell de Montjuic, continuen anant per bon camí.

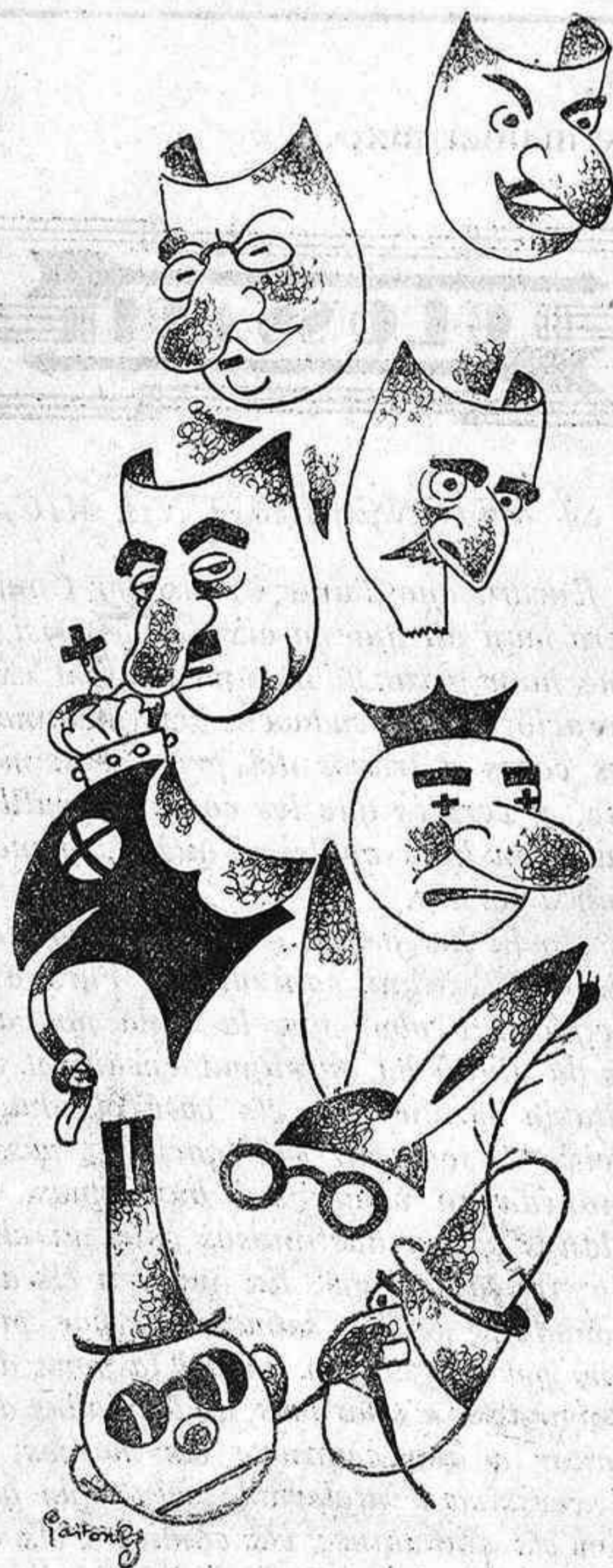
Es un camí molt llarg.

—o—

El senyor Cambó es troba bastant millorat de l'enrabiada que va prendre el dia de les eleccions. La notícia ha produït general consternació.

—o—

Es suplica als senyors sindicalistes que estiguin complicats en diversos atracaments i moviments revolucionaris, que es deixin caure al Bar “La Tranquilidad” per un assumpte que els interessa.

Les caretes i carotes de la Lliga.

La Redacció de "Crónica" ha decidit d'ara endavant, donar menjar a la "fiera" publicant cada setmana una calderada de "bellas y regocijantes artistas", que, totes despullades, fan l'ullet als pobres i desamparats lectors d'aquesta publicació, que ha aconseguit posar la pornografia "al alcance de todos".

Del convent de les "Arrepentides Calçades" ha estat expulsada Sor Patrocini de la Immaculada Concepció, per trobar-se aquesta santa dona en un estat més que interessant.

Ha estat detingut el president de "mesa" del col·legi on aquesta monja va votar.

donava una escalfor de "padre y muy senyor mfo". Ella s'hi trobava bé. Un dia va cantar.

—Ara va bé, es va dir el seu amo... Donem més escalfor... i va augmentar la calor.

I uns dies més tard, la gallina va fer un ou. Però oh, desastre... va fer un ou ferrat!

I altra vegada es va trobar sense feina. Amb tot això, la pobra "gallinàcea" s'havia anat fent vella... Ja gairebé no hi veia de cap ull, però no pas de contenta, i com que a Barcelona no hi ha cap asil de "Las Hermanitas de las gallinas", la pobra bèstia no sabia com fer-s'ho per a guanyar-se la vida.

Un dia, desenganyada de tot, va presentar-se a la Societat Protectora d'Animals en un estat que feia pena de veure.

El president d'aquesta benemèrita entitat se la va emportar a casa seva.

En prendre-li la filiació, naturalment, va preguntar-li quants anys tenia.

—Nou i mig —respongué la pobra bèstia—, sóc una gallina vella...

—Gallina vella? Si mal no recordo, gallina vella fa bon brou...

I zac!, li va tallar el coll.

Es la fi que fan totes les gallines que no fan ous. I les que en fan també.

Creguin-me, senyors, que no es pot ésser gallina per cap diner.

ANEM

els contes de l'Esquilla

HISTORIA D'UNA GALLINA

Hi havia dins d'un galliner una "gallina vulgaris", que no sabem ben bé per què, mai no havia fet cap ou. Això que una gallina no faci ous, és una cosa molt mal mirada per la gent.

I l'amo del galliner en el qual vivia la gallina que ens ocupa, un terrible materialista, sentint-se estafat per la "gallina vulgaris", la va despatxar punta en blanc del galliner, sense advertir-la amb deu dies d'anticipació i el que és pitjor, sense pagar-li els quinze dies per endavant.

La pobra gallina que no feia ous, va anar-se'n del galliner, i demanant per aquí, preguntant per allà, va col·locar-se en un galliner en el qual li va fer entrar un gall, amb finalitats que el pudor ens priva de dir.

El gall en qüestió, va començar a

"buscar-li el cuento", inútilment per cert, car la nostra gallina, des que se li va morir el seu home, a causa d'un arròs amb pollastre, va fer vot de castedat.

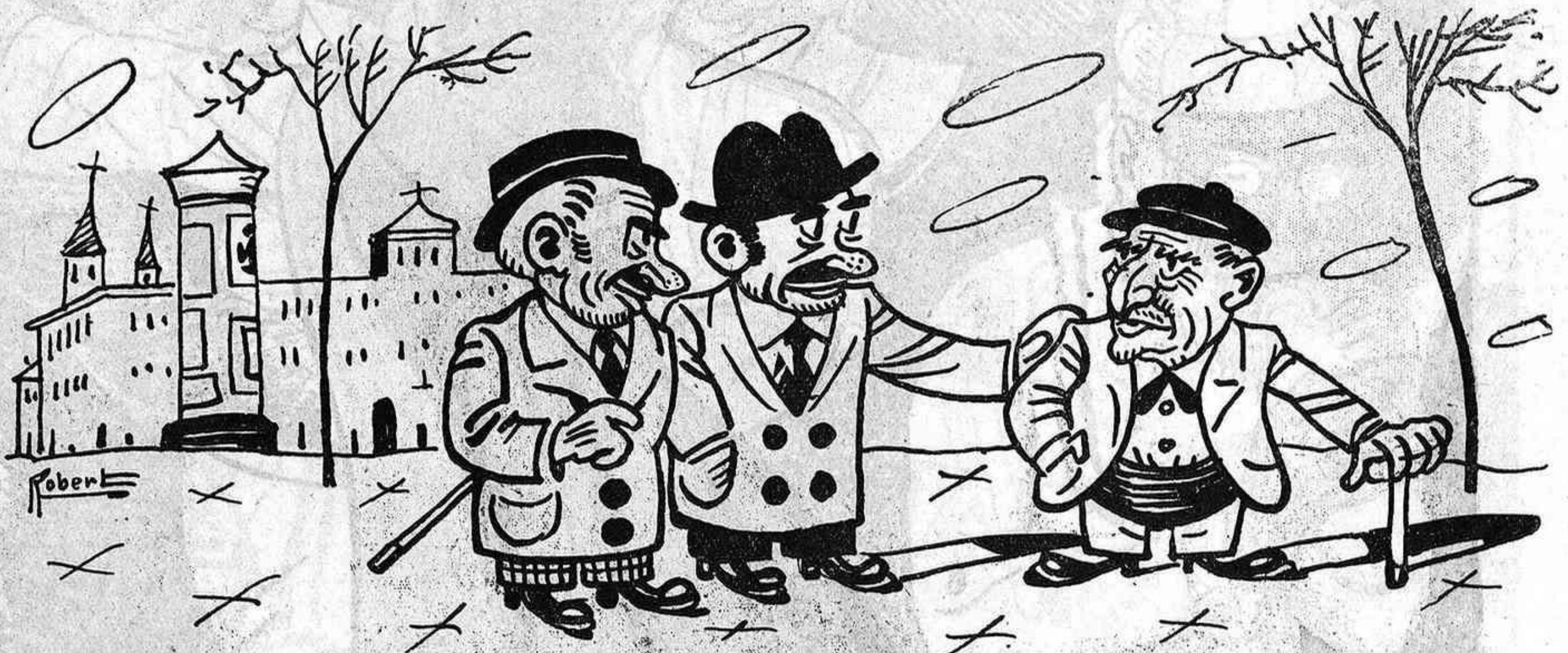
Però el gall, ja oferint-li un duro, ja prometent-li l'"oro" i el blat de moro, no la deixava viure.

I la gallina pobra, però honrada, va abandonar el galliner.

Un comerciant d'ous, creient fer un bon negoci, la va recollir, i en veure que no podia, la féu mirar per un veterinari.

—Aquesta gallina no pon perquè té fred. Es veu que deu haver nascut a l'Havana o a un altre país càlid. Proveu de posar-la dins d'una incubadora.

I així fou fet. La gallina fou col·locada en un d'aquests aparells, en el que hi havia un llum de gas, que hi

L'onze de Febrer.

—Miri aquest home ha vist la primera i segona República,

—ja ho crec! i si continua governant en Lerroux veurà la tercera.

PASSANT

L'HOME QUE ES VOLIA DIVERTIR

Aquest home és un home qualsevol, de fesomia espiritual borrosa, dels que n'hi ha més. Adroguer, oficinista, tant se val. L'home rellotge, l'home standard.

Porta bigoti perquè tothom en porta o s'afaita perquè tothom s'afaita; vesteix com tothom, freqüenta el cinema—no m'atreveixo a dir el teatre, perquè e's teatres si no estan tancats estan buits—que freqüenta tothom; va al cafè on va tothom, es lleva i menja i se'n va a dormir a la mateixa hora...

Doncs bé, aquest ha volgut trencar el ritme de la seva vida, ha volgut deixar d'ésser l'home-màquina, l'home-rellotge. Aquest home ha volgut divertir-se. Potser això ha estat d'una manera inconvenient; potser això ha estat perquè el diari li ha dit que viviem e's dies de Carnaval i a casa o a la dispesa o al tramvia o al cafè ha sentit que algú deia que per Carnaval hom havia de divertir-se.

El fet és que aquest home ha pensat:

—Ara és l'hora de divertir-me!

I se n'ha anat a un ball de disfresses. Abans d'anar-hi ha pensat que amb un nas de cartró tal vegada es divertiria més, i ha comprat un nas de cartró. Després ha adquirit una entrada a la guixeta que li ha permès l'accés a la sala de ball.

La sala de ball era plena d'homes i dones. I plena d'una pudor de pols, de suor, de roba, de perfumeria barata.

Hi havíem disfresses molt originals, que l'han deixat embadalit: bebé, tirolesa. "maja" de Goya—Goya, que tenia mal geni, s'hauria empipat de debó si l'hagués vist—aldeana, gondolero, Dama Lluís XV...

Hi havia unes senyores velles i lletges, amb cara de pomes agres, però molt agres, que no ballaven: eren les mares o les acompanyants de les que ballaven. I hi havia a les llotges una gent que devia tenir algun privilegi, perquè reien i cridaven més que l'altra gent. I tiraven més serpentines i confetti que l'altra gent. Perquè cal dir que, de tant en tant, tothom tirava serpentines i confetti, això, aquest detall, fou el que donà a l'home del nas de cartró el convenciment, la seguretat que aquella gent es divertia d'allò més.

Qui no es divertia era ell. Volgué ballar—li feien illusió aquelles dones vestides d'una manera extrafolària, amb careta negra, suades i plenes de paperets—i totes anaven acompanyades, totes tenien ballador. Llavors compregué que no n'hi havia prou amb dur al ball, si hom volia divertir-se, un nas de cartró: calia també dur-hi una dona.

I doncs l'aventura que hom cerca en els balls de disfresses? L'aventura del ball de disfresses s'ha de comprar, talment com compreu un nas de cartró.

Però ell, aquest home, no hi tenia pràctica en divertir-se i mai no hauria cregut que les dones poguessin comprar-se talment com un nas de cartró. I es sentí un xic decebut, un xic estafat.

A la matinada, suat, brut de pape-

rets, amb la gola seca, cansat de les empentes i les trepitjades, se n'anà a dormir. Abans, s'arrencà el nas de cartró i el llançà amb ira.

QUIRZE DE BESORA

FITXES

LES HEROINES ABANS D'ESSER-HO

Una Walkíria. 72 quilos. 50 anys. Li dona seguretat saber que el cavall que l'acompanya mai no ha galopat.

Però ja va vestida, per endavant, de les estridències musicals de la "cavalgata". I juraria que ella i el cavall van posant ales.

Ofèlia. Aviat s'haurà d'ofegar. Assaja les filigranes trencadisses del seu cant i es posa displicentment davant del mirall "les ilors del diumenge".

Li donen una sensació olluynana d'aigua i d'ofegament les notes altes que jauen a la seva gargamella, perfectament doblegades.

Aida. Kenega de la pintura dolenta: no pot treure'n el matis etiòpic que li cal. Avui ha renyit amb el qui ha d'esser Kadamés, després de dotze anys de sentir-ne el jou. En les ombres de la cripta, per comptes de cantar les ànsies de l'amor, cantarà la deslliurança...

T'è... ara, se li han descosit les "malles"!

FULLES

En l'amor, com en la boxa, pobre del qui es creu imbatible: el knock-out és segur.

—o—

Espectacle burgès cent per cent: les pel·lícules de Maurici Chevalier.

Els russos les han posades en caricatura. En el Teatre Revolucionari, de Moscou, un Maurici Chevalier, d'una rossor de melindro (galtes que riuen amb riure de tortell), dansa al so de dos saxofons sonats per negres (carbó que bufa).

—o—

Després de Gide s'ha guanyat el dret de preguntar-se: per què no m'he de poder mostrar tal com sóc?

—o—

Hi ha la dona elegant i la dona còpia del darrer figurí.

—o—

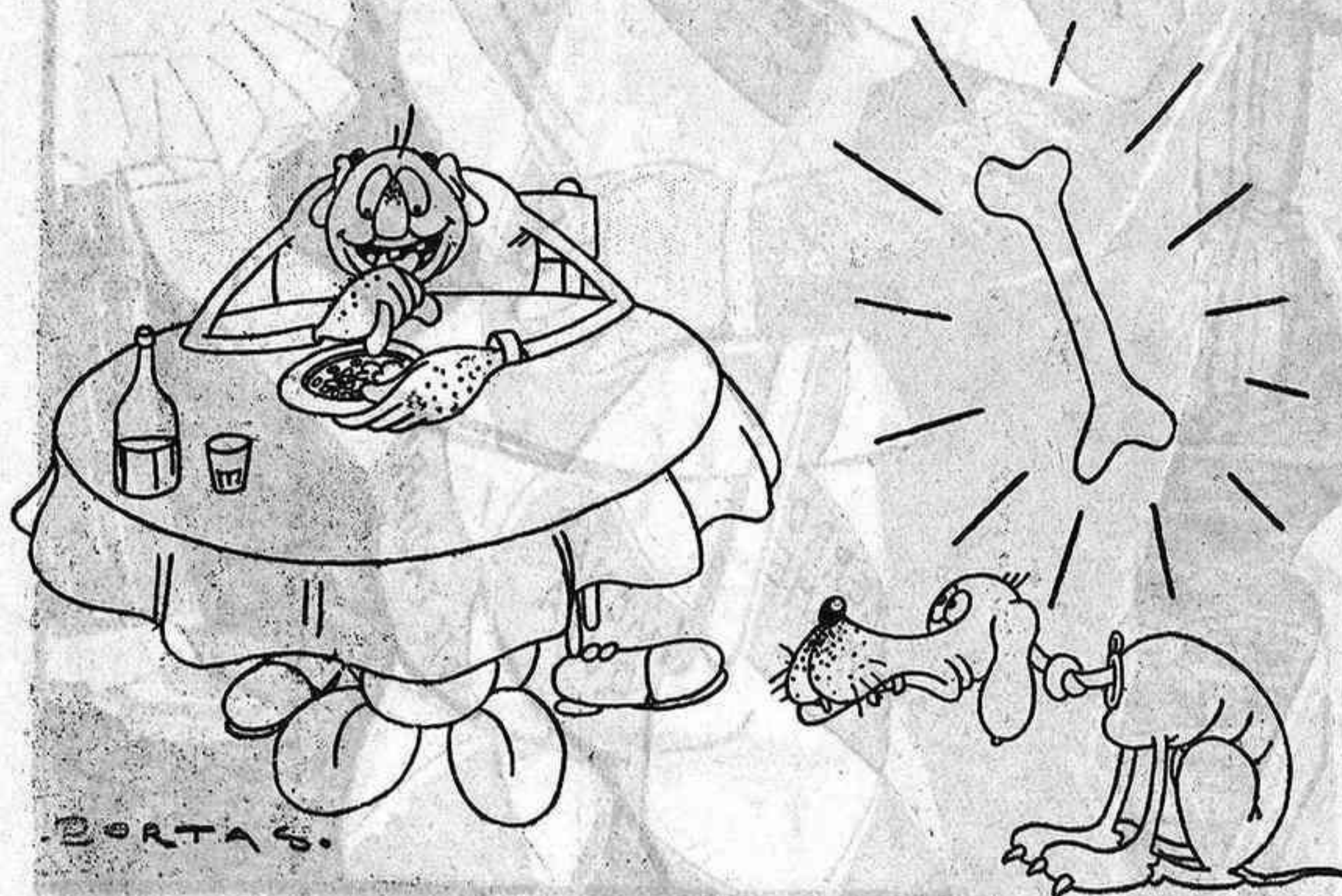
Què és un burgès? Bernard Shaw diu que és un home que no acceptaria com a propina un bitllet que passés de cinc lliures esterlines.

Personatges: vernís de cronista; janfotres d'ahir; gent granotesca que sap forador amb els crits del seu no-res el cercle difícil. El triomf és d'ells.

Anti-personatges: lluita per la màxima autenticitat; el jo realitzant-se en una atmosfera de conexença. Inactuals. Els acompanya el sentiment de la solitud, aquell sentiment que es troba tan pregon en els versos de Leopardi, també *anti-personatge*.

DIFERENCIES

Els francesos ordenen, àdhuc en les tergiversacions de frase de les darreres escoles. Els castellans s'entrebanquen amb les pa-

«El divino impaciente».

raules i juguen a mots creuats.

Tenim les mostres d'un conte de Benjamí Jarnés: "Estilizada por los cables de una distancia"; "Metida en la gran tina de una soledad". Deixem frases molt més enfarfegades.

Ens dol que alguns dels nostres poetes nous es tarin d'influència castellana... i qui sap si d'influència d'encara més enllà: d'influència guatemalteca.

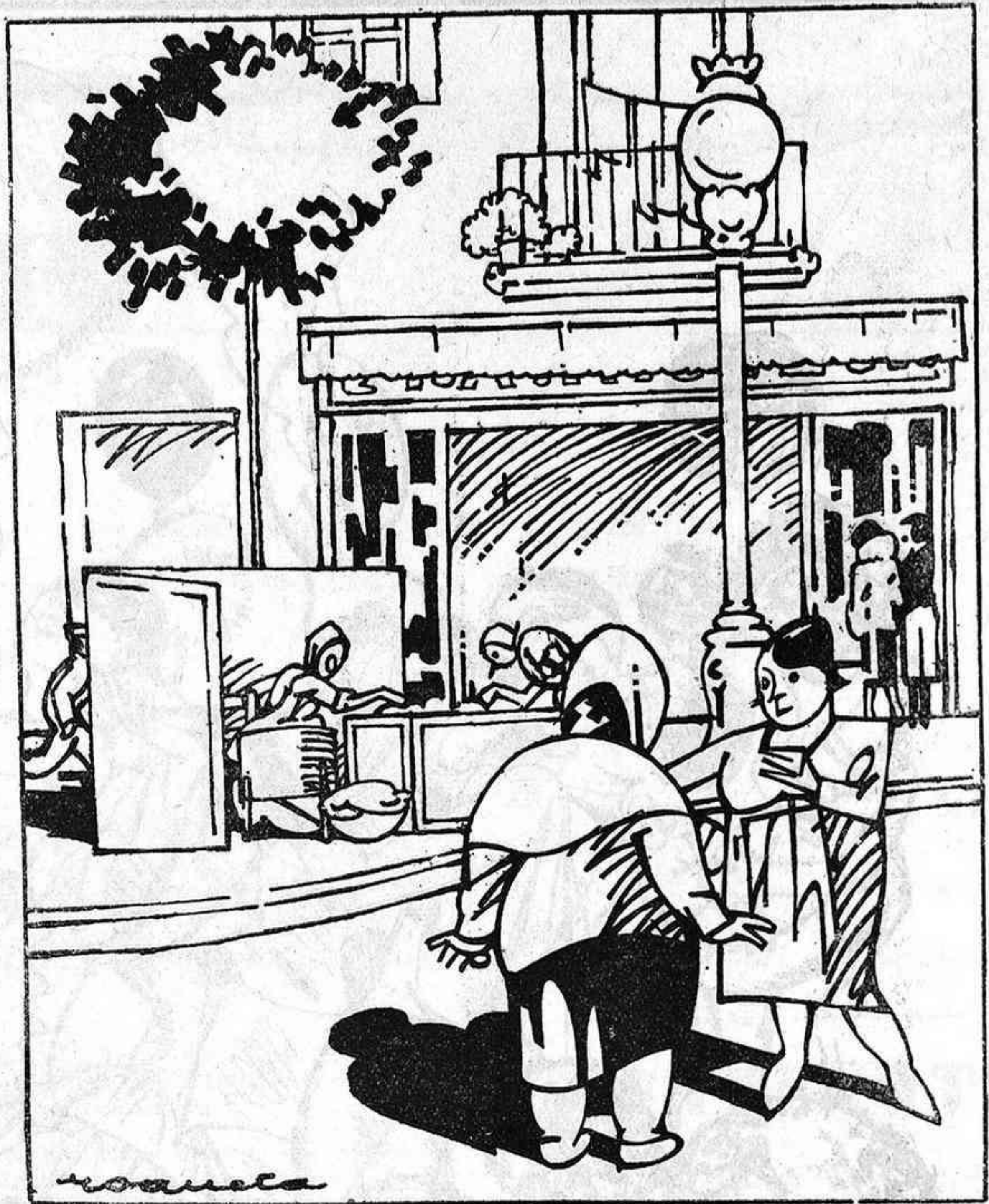
I consti que som partidaris decidits de les noves expressions!

SOMNI

M'he ficat al metro. El metro forada una fosca bituminosa i marxa a velocitats d'avió. La llum roja d'uns discos ens trenca els vidres. El metro s'omple d'un vent afarvalanat i greixós, que es pot tallar. Arribem a una estació? Atravessem l'omellic d'un Buda d'ombra com si fos una foradada dintre la foradada. Avant! El metro giravolta. Atravessem una mena de lloc on s'hi arrenca la veu dels morts que han pogut fugir de les plaques de gramofó que els empresonaven. Hi ha una escalfor que va fonent els passatgers que han entrat al metro amb mi. Tinc un braç dintre la meua mà i el braç es líquüfica fonent-se. Malgrat tot, encara algú parla de Dretes i Esquerres en un recó de vagó. Per quina giravolta, em pregunto, anirem a aturar-nos a la dreta o a l'esquerra del Déu-Pare? Un gran tret cavernós que repercudeix. Moment incert d'angoixa. Esbrinem, per fi, que el metro s'ha suïcidat, desconexedor esparverat d'on arribaria a aturar-se. Caiguda tova damunt d'una herba amb flaire d'asfalt. Uns segons que duren com un segle. Altre moment incert d'angoixa. Com viure? Els passatgers que no ens hàgim líquüficat haurem d'esdevenir cucs del cadàver del metro, allargassat qui sap a on?

La llum de dos quarts de set del matí em colpeja les parpelles.

RAMON VINYES

—I el seu marit ja treballa?

—El meu marit sols treballa de nit. No fa més que mig jornal.

Noticiari

Mundial

Caçà de la Selva, 8. — Prosseguint la seva tourné oratòrio-recreativa, l'illustre milionari i ensems mordaç tribú Sr. Ventosa i Calvell perorarà — segons ha anunciat el pregoner—, avui, a tres quarts de set, al cafè de les Delícies, sobre el tan rebregat tema: "Per què Lliga Catalana s'ha retirat del Parlament Català" En la seva peça oratòria pensa remarcar el fet significatiu d'haver sollicitat llicència per tinença d'arma curta i mortífera i no haver-se-li concedit; la qual cosa, ultra ésser malvista pels caçadors de totes les edats, representa un atac a la seva economia personal.

Caldetes, 8. — En el campionat de disfresses que anit passada es disputà en el ball del Casino "Peña Castellana", resultà vencedora, per la seva originalitat, una parella de nudistes. Inútil és dir que durant tota la nit fou la diana de totes les mirades.

Espot, 8. — L'Ajuntament d'aquesta vila en el primer ple consistorial acordà, seguint el costum de temps immemorial, de celebrar la festa del Dijous Gras amb tota pompa i solemnitat.

Estaràs, 8. — La Lliga Catalana ha cursat al Sr. Largo Caballero el següent telegrama: Lliga Catalana protesta intencions Vostra Senyoria fer trafiques diferència or Banc Espanya remeiar complicada situació sensafeinisters hispànics.

Rubí, 8. — Aquesta matinada, a les cinc, ha estat signat el tractat de no agressió egaro-sabadellenc en el qual es declara il·legal la guerra.

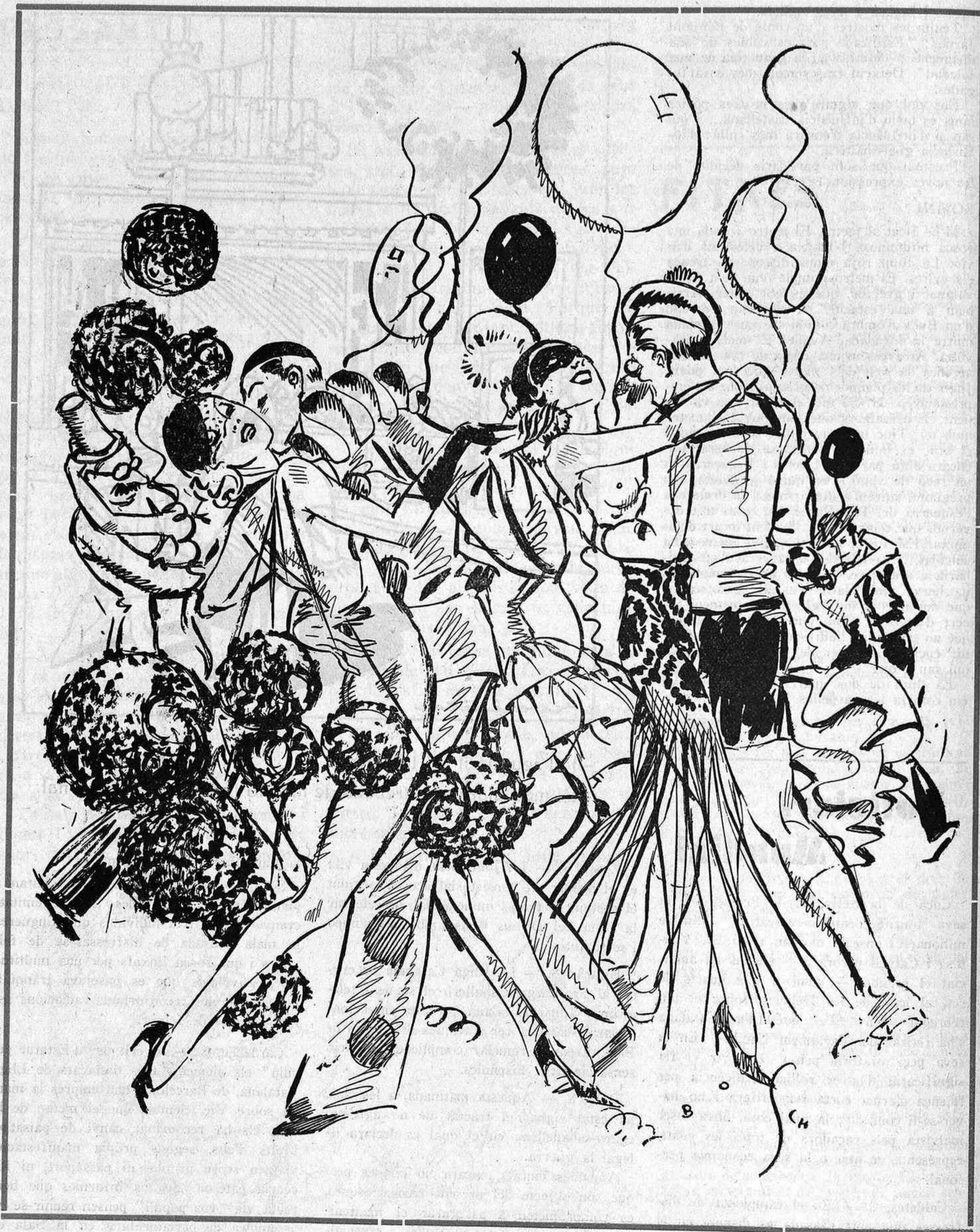
Ambdues ciutats, encara no citades perquè són objecte del present trencaclosques, es comprometen a assegurar el manteniment de la pau en tot el Vallès i especialment entre elles, i a solventar amb negociacions directes qualsevol conflicte que surgeixi entre la Fai, Fai, i sempre Fai i

la Pau, Pau i sempre Pau.

Seva, Tona i Terradell, 8. — Estan a punt d'ésser identificades les extremitats cranianes dels tres individus que tingueren la mala pensada de disfressar-se de feixistes i que foren linxats per una multitud de passavolants que es pasejava tranquil·lament sota les reconfortants radiacions solars del mes de febrer.

Cardedeu, 8. — Al crit de "l'Estatut perillós" els elements més destacats de Lliga Catalana, de Barcelona, han emprès la marxa sobre Vic. Sembla que el metge de la casa els ha recomanat canvi de paisatge. Molts d'ells, segons pròpia manifestació, viatgen sense pistola, ni passaport, ni llicència paterna. Segons informes que hem rebut via "voz populi" pensen reunir-se en assemblea de parlamentaris en la Sala de les Cròniques de la Catedral de Vic. La gent es creu que ho fan per a pescar dues casaques de Ministre.

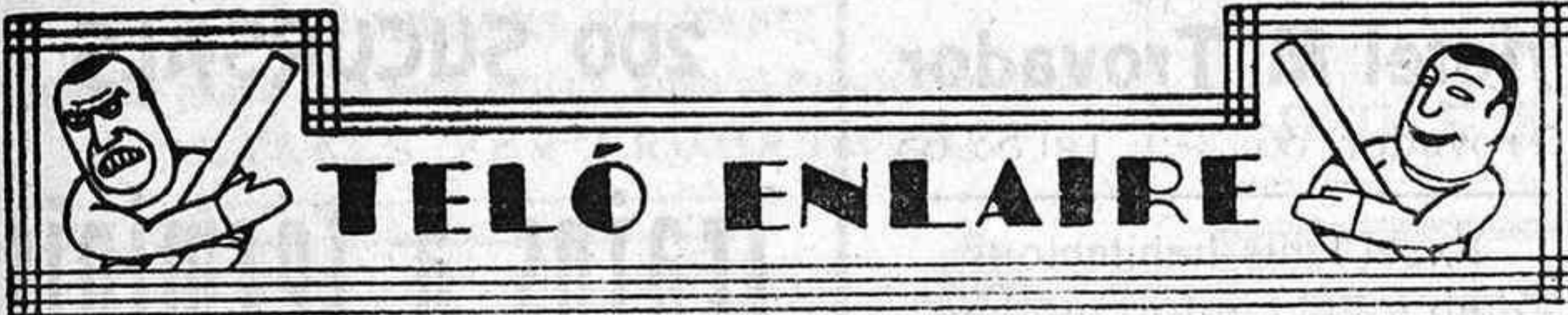
EL PIERROT.—¿T'espero a la sortida?
ELLA.—Depèn de la cartera que portis.

Tot arriba.

Ara, nenes, abans de pagar l'impost de solteria,
ens casarem com Déu mana.

NOVES. ES DIU...

...que la Ladrón de Guevara i Rivelles omp'en el teatre Barcelona.

...que les novetats d'èxit són: "Felipe Derblay", "La mariposa que voló sobre el mar" i "Amores y Amoríos".

...que el públic de Barcelona és desconcertant. Té un snobisme a l'inversa. No va per la novetat. Va per la ranció.

...que és molt probable que únicament els adroguers vagin al teatre.

...que les glòries del teatro atalà, Pius Daví i Maria Vila, preparen "La Pasión y Muerte de Nuestro Señor Jesucristo" en l'ex-teatre Català Romea, avui acreditada seu del cavernicolisme.

...que no és Peman el que ha traduït l'obra edificadora: és el senyor Fernández Ardavin, poeta-abellona de Castella.

...que la major part del fracàs del teatre Català es deu a la parella gloriosa Maria Vila i Pius Daví. Amb el seu criteri de comerciants mantegaires han estrangolat la nostra escena.

...que els germans Burgues hi han ajudat tot el que han pogut.

...que ningú no sembla haver-se preocupat dels cines barcelonins. Gairebé tota la producció cinematogràfica que ens donen és estrangera. I el trost que els explota també.

...que arreu del món es dicten mesures per protegir els artistes i l'art propi.

...que fóra molt fàcil obligar els cines de Barcelona que possessin un parell d'atraccions.

...que així no es donaria el cas que gent conegudíssima com Pep Marqués es trobin a la darrera pregunta.

...que insistirem sobre el que deixem dit I insistirem sobre el cas doloríssim de Pep Marqués, que és el cas de molts altres artistes.

...que es deuria cercar que tots els teatres Municipals de Catalunya es destinessin únicament i exclusivament a fer teatre català.

...que en el concurs de teatre Amateur ha estat mencionada amb recomanació una obra del actor i comediògraf Joan Cumelles. L'obra té per títol "L'encís del bon amor".

...que es demana, o millor, es prega al senyor Peman, que repeteixi la conferència que va donar al Romea en dia de "Peña Blanca".

...que es diu que el senyor Peman estigué tan eloqüent que ni en Garcia Sanchiz.

...que ens expliquen que el senyor Peman sap moltes coses de la Cort Celestial i de Teatre Clàssic.

...que les dretes porten molt aciençadament la seva política. El senyor Peman, distingida mediocritat, per la política de dretes ha arribat a geni. I omple la bossa.

...que les esquerres no fan pas això. Ben al revés. Els literats els sobren.

...que encara no sé sap res de la futura actuació del Teatre Espanyol. Inaugurarà la nova temporada el vodevil sonor de Roure "El Rei fa treballs forçats"?

...que a l'Olímpia ens preparen un altre Marathon del ball. Mil hores sense dormir. Vint mil pessetes de premis.

...que ja sembla oblidada la passada prohibició.

...que de per mig hi ha un Cav. Mucci, o Mucció, o Fuccio, o Fascio.

...que Barcelona és molt gran, i que encara hi fan cases.

...que n'hi fan poques, però que n'hi fan.

ESQUELLOTS

El senyor Ventalló, des de *L'Opinió*, dona consells al nou Ajuntament. El senyor Ventalló, regidor sortint, hauria fet millor posant en pràctica els seus consells... no esperar a ésser fora de la casa gran per a donar-los.

—o—

Els diputats de la Lliga no volen tornar al Parlament de Catalunya.

Ni a cobrar?

Caldria saber-ho. Caldria saber si han renunciat a parlar... i a cobrar.

No és que siguem mal pensats, no; però, vaja...

—o—

Aquests dies hi ha hagut temporal al mar I n'hi ha també al mar de la política.

La barca, però, vulguin no vulguin les dretes, arribarà a port.

—o—

L'ex-ministre de la difunta monarquia —a. f. p.— Ventosa i Calvell, ha dit, en un predicot tronat i un si com ell, que Lliga Catalana era, amb molta honra, la continuadora de Lliga Regionalista.

Va ben bé per ell el pollastre!

—o—

Al noi de Primo de Rivera no li agrada anar sol y es fa acompanyar per un amic

ben armat.

Aquests senyors de l'ordre són terribles!

—o—

El diumenge Gil Robles pronuncià un discurs—diguem-ne discurs, vaja! — a Sevilla. Naturalment, es tracta d'un discurs que resultà sevillà, com alguns duros.

No pogué ésser radiat perquè sabotejaren la instal·lació.

Quina llàstima! Tant divertides com són la veu i l'oratória de mossèn Gil Robles!

—o—

A Mahó, un llamp caigué en una església.

Es veu que Déu ha retirat la protecció a l'església espanyola. Tal vegada està empiapat amb els capellans estil Irurita i Segura.

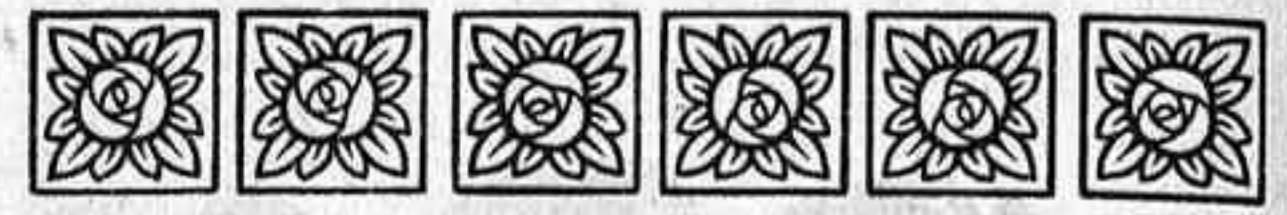
Hem llegit que a un pobre home que intentà robar el moneder a una senyora, el jutge el deixà en llibertat. Això no té res d'estrany avui: hi deixen els monàrquics salvatges del 10 d'agost!

Però el que ja és un xic més estrany és que el distingut protestà que el deixessin lliure... perquè volia anar a la presó! I és que a la presó hi ha el que no hi ha al carrer: llit i pà.

DOCTOR MORA - Vies Urinaries
Sífilis, Impotència.
Plaça Universitat, 1- De 10 a 1 i de 4 a 8

A Girona s'ha cremat una gran quantitat de palla.

Ho sentim per Royo Vilanova, Garcia Sanchiz, Gil Robles, Cambó, etc., etc.

J. A. F.
Rda. Universitat, 17, 1er

Llegiu L'Esquella de la Torratxa

American Radio
RAMBLA CATALUÑA, 89
BARCELONA
Apunte Vd. esta dirección y pida catálogo cuando desee comprar un aparato de calidad y garantizado
Precios sin competencia

Hotel M. Trovador
Trovador. 36 :-: Tel 53965

Excel·lents habitacions amb tot el confort modern
Situat entre els carrers Primavera i Pare Claret, al peu dels autoòmnibus Roca.

L'Orquestra - Orquestrina

JOVENTUT ARTISTICA
ELS SEUS DIBUIXOS SONORS

AMB DECORAT PROPI i elegantment uniformats
Representant: Antoni Tarragona
Carrer Moles, 27, 2.ª 4.ª - Barcelona

HOMBRES DEBILES
Impotents, mancats de vigor sexual, etc
Tabletas de vida «GRAFF»
(A América HERCULINA) retornen la virilitat a l'home esgotat.
De venda a farmàcies i centres d'específics
Gratuitament enviarem faciele interessant
DEMANEU-LO A
LABORATORI «GRAFF»
Apartat, 415 **VALENCIA**

L'organització més important d'Espanya
200 SUCURSALS

Trajos a terminis
Condicions favorables
Portant la roba,
fem confeccions
a 50 pessetes

Informacions, 13845
Telèfons { Crèdits i 13569
          { «Hechures»,
Tallers, 12426

Rda. Universitat, 17, 1er

Imp. Parlament, 52 - Tel. 34478

LA REGLA

PERLAS "FEMI"

Marvellós producte de la ciència moderna d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

SUSPESA,
Torna rapidament
i sense perill amb

NOM DE GARANTIA

GANIVETERIA "ARTERO"

Casa assortida amb tota mena d'eines de tall pròpies del ram perruquer.

Especialitzada en l'arranjament (buidatge) i ajustament de navalles i màquines barberes.

Llibreteria, 9 (prop de la Plaça la República)

BARCELONA

HOTEL MEUBLÉ EL RECREO

'CASA MASQUEFA'

Esmerat servei en habitacions de 3, 4, 5, 6 i 10 pessetes. Amb servei d'aigua corrent freda i calenta.

Es lloga servei per a banquets.

R. de Sant, Antoni, 8

Príncep de Viana, 3

Telèfon 12665

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

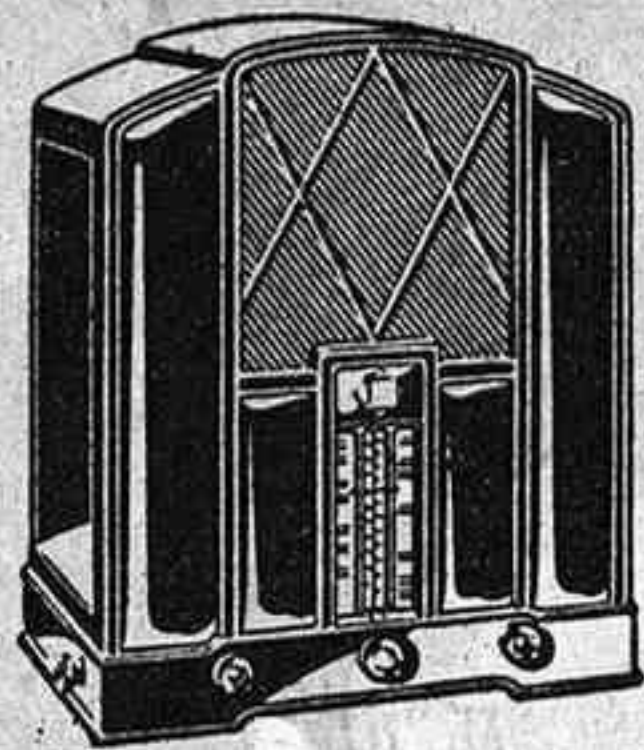
LA BONA SOMBRA

Ball Continu tots els dies

de 6 a 9 i de 11 a 4 amenitzats per

DUES ORQUESTRES

Comptat

Plaços

DARRERES NOVETATS

Aparells de Radio

PERE PEREZ

«RADIO AFICIONADO»

Rambla de les Flors, 30

(tocant a la casa Llorens)

AMB PLANXES DAURADES
PER A REL·LIGAR
Tapes
LESQUELLA DE LA TORRATXA
TAPES SOLES. . . . . 5' - ptes.
TAPES I REL·LIGAT. . . . . 8'50 »

Cafès del Brasil

PER TOT ESPANYA

Exigiu els cafès
del Brasil
Són els més fins i
aromatics

CASES BRASIL

BRACAFE

STAMBUL - DANCING

(Estil Gran Casino)

Avinguda Francesc Layret, 106

Des de les 11 de la nit a 4 matí. Dissabtes dies festius, de 6 a 9.

Grandiós programa internacional de grans atraccions.

Quartet líric-còmic:

TOTS ELS DIES, MARAVELLÓS
ESPECTACLE FRIVOL DE
LLUM I ALEGRIA

Orquestra típica argentina

Melodian Orchestra.

CONSULTORI MÈDIC del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL : Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7 : Festius de 11 a 1 : TALLERS, 29, entresol

LA LLIGA I EL CARNAVAL
En Francisquet.—Què us sembla, anem a fer un "assalto"
al Parlament de Catalunya.